

Villerslev Byvedtægt.

Ved HENR. LAURSEN

VEDTÆGT

imellem Villerslev Bys Beboere, foranlediget af den "Disorden", som hidindtil har været dels i Mose og Kær og dels deres Mark og Korn til Skade og Fornærmelse, forfattet i samtlige de høje og respektive Lodsejeres Bønders Overværelse, Overlæg og Samtykke af mig underskrevne.

Mosen.

1. Fra Hegns Dag maa ingen drive i Mosen med deres løse Kreaturer under Mulkt 24 Sk. for hvert Kreatur, som efter den Dag antræffes, som straks udpantes af de tvende Mænd, som til Opsigt over Mosen aarlig beskikkes.

2. Mosen deles til Slet i trende Skifter, ligesom Byen deles i trende Roder, da hver Rode faar et Skifte at lade slaa, hvilke Skifter aarlig alternerer saaledes, at det Skifte, som et Aar bjerges af en Rode, bjerges et andet Aar af en anden.

3. Hvis Hø, som kan bjerges i den blanke Sø, overlades et Aar til en Rode og saaledes alternatim aarlig, at en Rode bjerges det et Aar, og en anden et andet Aar.

4. Ildebrands Bjergning angaaende, da fastsættes efter denne Vedtægt, at der alene maa bjerges 4 Læs Skotørv til hver Td. Hartkorn indtil Boelsmænd inclusive, men Husmændene i Byen hver for sig alene 4 Læs, hvo mere bjerges, bør miste, hvad han mere har gravet, hvilket til Skolehuset henføres, og den Skyldige for hvert Læs, han bjerges mere, af Opsynsmændene udpantes for 1 Mk.

5. Naar Mosen er tjenlig til Grøft, da maa ikke enhver fare derud efter eget Behag, men Opsynsmændene "tilvarer" ved Kirkestævne, hvilken Dag der skal begyndes, indfinder nogen sig i Mosen før til Grøftning, da pantes han for 1 Mk. 8 Sk. dansk.

6. Det skal ikke være nogen af Afbyggerne paa Bøndergaardene tilladt at grave i Mosen, men de nyder deres Ildebrand af de Gaardes Ejendomme, paa hvilke de er byggede, eller tilforhandler sig af andre, hvad de behøver, og de af deres Udvisning ville eller kunne overlade dem.

7. Mosebroerne maa ingen grave ved, men de samme holdes stedse ved lige, ikke heller maa nogen grave ud i Mosen til "Blending", Fyldning eller deslige.

8. I *Stenskjær* maa ingen lade sine Kreaturer drive, men enhver beholder sine Skifter i Fred, gribes nogen herimod, da udpantes de for hvert Kreatur, lille eller stort, paa 1 Mk. dansk.

Marken.

9. Efter Hegnings Tid Woldborg Dag maa ingen lade sine Faar gaa løse, men samme besørgeres vogtet fra Vinterrugen, kommer nogen til Skade derpaa, da bødes de foruden Skaden 2 Sk af hvert Faar.

10. De Følhopper, som Bymændene maatte have, skal de være forbudt at tøjre paa de Steder, som rækker til anden Mands Korn, men enhver skal være forbudt at tøjre saadanne Hopper, som har Føl, til deres eget Korn,

betrædes nogen herimod, da bøde for hver Gang 1 Mk. dansk, som fra den skyldige udpantes.

11. Ingen maa tage fremmede udenbys Faar til Tægt¹⁾, og dersom de herimod skal tage nogen, da, saasart det vitterlig bliver, skal de efter Tilvarsel være forpligtet straks at afskaffe dem, og desuden bøde for hvert Faar 8 Sk., som fra dem udpantes.

12. Fra Aarets Begyndelse og til Aarets Ende skal alle og enhvers Svin være ringede forsvarligt, til hvilket at "beobagte"²⁾ tvende Mænd ugevis skal besøge ethvert Sted, og bødes da for hvert Svin, som findes uringet, 2 Sk., som straks udpantes, og skal denne Besøgelse ved tvende Mænd ske saaledes, at tvende Mænd en Uge, og tvende en anden Uge saadan Besøgelse paatager sig; befindes nogen uvillig hertil eller forsømmelig, bødes for hver Gang 8 Sk.

13. Med "Indtægt"³⁾ af Kreaturer forholdes efter Loven og Forordningerne, og hvis den skyldige ikke de vedbørlige Indtægtspenge betaler, maa den forurettede tage en Mand til sig og straks udpante, hvad han var pligtig at betale.

14. De Mulktpenge, som her er ansat, Indtægtspenge alene undtagen, samles tilsammen, og ved hvert Aars Ende gøres Rigtighed for dem af Opsynsmændene, som samme til Sognepræsten leveres til de fattiges Kasse.

15. Opsynsmændene, som hvert Aar sættes over Moserne, udvælges saaledes, at en af Iruks Bønder og en af de øvrige Lodsejeres hvert Aar vekselvis dertil udses.

Saaledes er dette besluttet til vedbørlig Efterlevelse af samtlige Villerslev Bys Bønder, til hvilken Ende samme tilstilles de øvrige høje og respektive Herrer Lodsejere, om de gunstig og behagelig, for saavidt deres Bønder angaar, denne Vedtægt vil underskrive og forsegle.

Irup, den 10. Juni 1757.

Andreas Høyer.

At saaledes er sluttet, afhandlet og vedtaget i vor Overværelse, og tillige indgaet, at ingen af Husfolkene maa tilstedes at sætte deres Faar med Lam i Tøjre paa Gaden saa nær ved andre Folks Korn, at de løse Lam eller Faar kan gøre Skade, og det under Udpantning for 1 Mk. dansk, herimod betrædes, det bekræfter vi med vore Hænders Underskrift, med vore gunstige Husbonders Approbation.

Jens Jensen. Christen Andersen. Peder Pedersen.

Lars Svalgaard. C. P. S. siger Christen Pedersen.

C. A. B. siger Christen Andersen Bach.

J. L. V. Jens Larsen Vangsgaard.

J. M. S. Jens Madsen.

¹⁾ Modtage til Græsning.

²⁾ overvaage.

³⁾ Optagelse af fremmede Kreaturer.

Saavidt jeg er Lodsejer der i Byen, approberes dette, som mine Tjenere har indgaaet. Vestervig Kloster, den 21. Juni 1757.

I. Moldrup.

Ligeledes, for saa vidt jeg er Lodsejer i Villerslev By, tilstaas denne Vedtægt. Koustrup, den 27. Juni 1757.

P. v. Klingenberg

Paa min Bonde Christen Andersen Bach i Villerslev hans Vegne approberes foranførte Vedtægt. Nørhaagaard, den 6. Septbr. 1757.

J. Ware.

Dette Sted i Villerslev By, Mads Nielsen Windelboe

har haft i Fæste og endnu sidder ved, staaende for Hartkorn 3 Tdr. 2 Skp. 3 Fdk. 1 Alb., henhørende under Todbøl, derfor paa Husbondens Vegne tilstaas foregaaende Vedtægt af

Todbøl, den 13. Decbr. 1757.

Niels Sørensen.

For min Anneksbonde Peder Kirches Skyld, at komplettere Tallet, og have den Ære med de andre brave honnette Mænd, som ovenskrevet haver, derfor med Fornøjelse underskriver

Hassing Præstegaard, den 14. Decbr. 1757.

P. Rynning.

(Kilde: Historisk Årbog for Thisted amt 1944, side 113-117)